No. 35. 1816.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 31 AUGUSTUS

PUBLICATIE.

BURGEMEESTEREN der Stad BREDA, brengen ter kennisse van de Ingezetenen derzelve stad, dat bij hun zijn ingekomen de quohieren op de Belastingen der Gebouwde Eigendommen, Deuren en Vengsters, mitsgaders op het Personeel en Mobilair, over den dienst van 1816, en dat dezelve voor de belanghebbenden dagelijksch ter secretarije, uitgenomen des zondags, des voormiddags van 9 tot 12, en des namiddags van 3 tot 5 uren, van dato heden tot en met den 5 september ter visie liggen.

Breda den 28 Augustus 1816.

Burgemeesteren voornd.
S. D. JANTZON van NIEUWLAND,
Ter Ordonnantie van dezelven,
de Secretaris der stad,
OUKOOP.

SPANJE.

MADRID den 12 Augustus. De Heer Baron Van Zuilen van Nyeveld, Ambassadeur van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, heeft de eer gehad van aan Zijne Majesteit onzen Koning, zijne geloofsbrieven aan te bieden.

— Brieven van Oransés, onder dagteekening van den 28 julij, melden dat een ontzagchelijk getal zeer groote wolven deze landstreek ongastig maken. In de vallei van St. Marylo, twee mijlen van deze stad gelegen, is onlangs een kind van zes, een meisje van negen, en een ander van vijf jaren, door deze dieren verscheurd; dagelijks hebben er hiergelijke ongelukken plaats. Men begroot het getal der ongelukkigen, die hiervan het slagt-offer zijn geworden, op meer dan twaalf of vijftien. Onlangs nog keerde eene vrouw met een kind op hare armen naar haar dorp terug, doch zij werd, even voor hare aankomst, [illegible] schoten de inwoners toe, doch te laat, [illegible] dan eenige stukken van hare kleederen; de wolven hadden de vlugt genomen.

[illegible] (provincie van Cuenca) den 29 julij.

Den 23sten dezer maand, is er [illegible] borstbeeld van wit marmer, door eenige [illegible] gevonden, hetzelve wordt naar de stad gebragt en moet een oud romeinsch beeldwerk [illegible]. Wij twijfelen niet of het verbeeldt den eenen of anderen keizer; het is van eene fraaije grootte en het [illegible] is verwonderlijk. Welda zal het naar Madrid gezonden en van de beroemde akademie der kunsten van deze hoofdstad ter hand gesteld worden.

DUITSCHLAND.

WEENEN den 21 Augustus. [illegible] dat Zijne Majesteit de Keizer, [illegible] den zijn [illegible] augustus, dat Hoogstdezelve [illegible] heeft gevestigd op eene Prinses, uit het [illegible] Huis, en dat de voltrekking van dit huwelijk in den aanstaanden herfst plaats zal hebben.

ROSTOCK den 20 Augustus. Prins Blucher van Wahlstad is gisteren namiddag ten drie uren, in alle stilte, en zonder dat men [illegible] daarop voorbereid was, in deze stad aangekomen. Zijne Doorluchtige Hoogheid, was langs [illegible] gereden, had aldaar de graven van [illegible] bezocht. Vervolgens zich naar het huis, waar hij geboren was, begeven, en terstond daarna de stad weder verlaten. Men maakt reeds vele toebereidselen om hem [illegible] in Rostock zoo veel [illegible] en indien men regen aan [illegible] met allen luister te [illegible].

FRANKRIJK.

PARIJS den [illegible] Augustus. [illegible] der Ministers [illegible] tot vijf uren geduurd. [illegible]

Volgens [illegible] van Wellington [illegible] en zich na [illegible] weder naar Cambray begeven [illegible] in Vorst Talleyrand [illegible]

PARIJS den 27 Augustus. [illegible] heeft de Hertog van Wellington audientie gehad bij Z. M. den Koning. Dezelve heeft langen tijd geduurd. Gisteren zijn nog verscheidene engelsche staf-officieren uit Cambray gearriveerd.

PARIJS den 24 Augustus. Men merkt, in de instructie van de commissie [illegible]

de Seine, de volgende aanmerkingen op: Niets is geschikter om de slechte hoedanigheid van het hooi te verbeteren, dan hetzelve met zout water te besprengen, of met water vermengd met azijn; de dosis moet bestaan uit een pond zout of twee pinten azijn in vijf of zes emmers water voor de honderd ponden hooi. Het zwavel-zuur kan ook zeer goed bij den drank der beesten gevoegd worden. Indien de beesten weigeren dit zwavelzure water te drinken, moet men daar eenige handen vol zemelen of meel in werpen. Indien de beesten eenige kenteekenen van ziekte verroopen, moet men dezelve van de andere afzonderen, en hun, eiken morgen, zwavel-gezuurd ijzer; zoo groot als eene noot, in een pint water opgelost, doen innemen.

— Brieven van Gibraltar, van den 29 Julij, behelzen het navolgende:

„ Sedert eenige dagen bevindt het eskader der Nederlanden zich op nieuw in onze baai vereenigd; twee fregatten, die op een kruistogt waren uitgegaan, hebben zich bij hetzelve gevoegd. De admiraal, die over hetzelve het bevel voert, heeft zulk een vrees den Algerijnen weten aan te jagen, dat, gedurende den geheelen zomer, hunne kruissers zich niet buiten de haven hebben durven verroeren. Toen de laatste keer het eskader der Nederlanden voor Algiers verscheen, lag de gansche Algerijnsche zeemagt [illegible] het hoofd, en dit eskader heeft [illegible] kruistogten [illegible] de Middellandsche zee [illegible] deren, dat er tot dus verre zich nog geen koopvaardijschip, onder Nederlandsche vlag, in die wateren vertoond heeft."

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 26 Augustus. Men schrijft van de fransche grenzen, dat dezer dagen eenige bewegingen onder de fransche troepen, welke in de vestingen in bezetting liggen, plaats hebben. Een [illegible] van Calais heeft zich naar Duinkerken begeven, een bataillon van Arras is naar St. Omer gemarcheerd; in Rijssel en Douay en andere plaatsen van de tweede linie zijn verscheidene detachementen aangekomen uit Picardie, welke [illegible] weder door andere zijn vervangen. Men voegt bij [illegible] het navolgende: „ Deze bewegingen hebben [illegible] dan om de troepen [illegible] en de organisatie [illegible] te voltooijen." De fransche regering, welke de voorwaarden van het jongste vredestraktaat naauwkeurig in acht neemt, is geenszins voornemens om, gelijk kwaadwilligen uitstrooijen, van dezelve aftewijken, maar wil gebruik maken van het regt, 't welk haar bij denzelfden vrede wordt toegekend, namelijk om in verscheidene vestingen op de grenzen bezetting te mogen leggen. De middelen, welke thans door kwaadgezinden [illegible] aangewend om de organisatie dezer armee tegen te [illegible] bestaan grootendeels in het [illegible] hebben [illegible] een korps troepen te ligten, ten [illegible] volkplantingen te helpen heroveren.

Men verwacht steeds met ongeduld de bepalingen nopens de bezetting en het militair beheer van de bondsvesting Luxemburg. Men verzekert dat op den Rijksdag zal worden voorgesteld om deze bezetting te zamen te stellen uit een derde pruissische, een derde verschillende duitsche en een derde nederlandsche troepen.

BRUSSEL den 27 Augustus. De Russischen Generaal [illegible] van Wittgenstein, door zijne [illegible] in de Veldtogten van Rusland zoo beroemd, is hier zedert twee dagen aangekomen, en heeft gisteren de Velden van Waterloo, de Belle-Alliance, Quatre-Bras en Mont St. Jean bezocht.

BRUSSEL, den 28 Augustus. Er zijn krachtdadige maatregelen genomen, om aan de geweldenarijen en rooverijen, die, sedert eenigen tijd, op de velden van Braband en naburige provincien, gepleegd worden, paal en perk te stellen, en reeds hebben dezelve den gewenschten uitslag gehad. Zekere Sulpice, een ontsnapte booswicht uit het slavenhuis te Antwerpen, is gearresteerd; meer dan twee jaren zwierf hij het land rond, doch hij verklaarde, dat hij van den struikroof leefde; dan men heeft reden te gelooven, dat hij een der medepligtigen is der dieverijen, welke in Braband en omstreken gepleegd zijn.

'S GRAVENHAGE den 27 Augustus. De Tweede Kamer is tot donderdag aanstaanden geadjourneerd geworden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 29 Augustus.

VERENIGDE NEDERLANDEN.

2½ Werkelijke Schuld	[illegible]
Rescripten van Uitgestelde Schuld	[illegible]
Recepissen op Obligatien	[illegible]
Schatkistbewijzen	[illegible]
Aandeelen Nederlandsche Bank	à f 1065
Ind. Comp. Obl. liquidated debts	64 à 64½

RUSLAND.

Obligatien bij Hope en Comp.	[illegible]
Certificaten Bank-schulden bij Crommelin en Zonen	44 à 45
Actien	1685 à 1690
Cert. Bankschuld bij Hope en Comp.	93 à 93½ pCt

ZWEEDEN.

5 Obligatien bij J. en C. Heshuysen	54 à 55
Coupons	64 à 65

DENNEMARKEN.

4 Obligatien op Deensche Tollen	[illegible]
op de Kroon	94 à 95
Leen- en Wisselbank	31 à 31½
Asiatische Compagnie	[illegible]
Coupons	[illegible]

PRUISSEN.

5 Oblig. Huis bij Jan van Baerle	[illegible]
Obligatien op Silesien	[illegible]

5 Obligatien op Nieuw-Mark-Brandenburg	ƒ560 à ƒ570

OOSTENRIJK.

5 Obligatien te Weenen zelve genegocieerd	24¾ à 24¾
3½ ——— bij *Goll* en *Comp.*	25 à 26
5 Obligatien Weenerbank bij *Goll* en *Comp.*	33¾ à 33¾
4½ ——— dito dito	29¾ à 30¼
2½ ——— dito dito	[illegible]
2½ Obligatien Neg. 1815, metalick	33½ à 34¼
2½ Weener certificaten bij *Goll* en *Comp.*	25¾ à 26¼
5 Oblig. Weener-bank bij *Ofs* en *Zoon*	[illegible]
4 ——— dito dito	[illegible]
5 Coupons bij *Goll* en *Comp.*, van 1813, 1814 en 1815	16 à 17

SAXEN.

8 Obligatien op de ordinaire Steuerkas	[illegible]
3 ——— Onverwisselde dito	20 à 20½
3 ——— ten laste der Kamer Steur	16½ à 16⅝
4 ——— op de Leipziger Waage	75½ à 76½ pCt.

BEIJEREN.

5 Bij *Braunsberg* en *Comp.*, van 1815	97¾ à 98¼
6 Obl. gedomicilieerd te Amsterdam, thans bij *Artope* & *C°.*; naar rato der jaren van aflossing	90 à 96

ITALIEN.

5 Certificat. monte-napoleone, bij *S.* en *D. Sapertas*	[illegible]

NAPELS.

5 Obligatien bij *Hope* en *Comp.*	[illegible]
Geconsolideerde [illegible]	[illegible]
5 Obligatien bij *Lodewijk* [illegible]	14 à 15
Negotiatie 1805, [illegible]	[illegible]
dito 1807 bij [illegible]	[illegible]
van 5 pCt.	[illegible]
Kand. op valeurs [illegible]	[illegible]
Coupons	[illegible]

MECKLENBURG-SCHWERIN.

4 Obligatien bij *W. Borski* en *Comp.*	[illegible]

[illegible]

3 Geconsolideerde annuiteiten	[illegible]
India [illegible]	[illegible]

FRANKRIJK.

5 [illegible] Grootboek, leverbaar te Parijs. Renten van 25 gulden	[illegible]
Certificaten op het Grootboek, bij *Hoogenberg*, [illegible]	[illegible]
— Bank-Actien bij *Blaauw*, *Blanke* en *Kerkhoven*	[illegible]

Alsdan zal de centrale sectie verslag doen nopens de voorgestelde indirecte belastingen.

's GRAVENHAGE den 27 Augustus. Heden, in den dag, omstreeks drie uren, is Zijne Majesteit, onze Koning, in goeden welstand van het Loo alhier geretourneerd. Hoogstdezelve was ten zeven uren des ochtends van het Paleis op het Loo vertrokken. De Prins van Oranje, met Hoogstdeszelfs Gemalin, Hare Majesteit de Koningin, en verdere Koninklijke Familie, worden tegen aanstaande vrijdag, op het Huis ten Bosch verwacht, doch Hoogstderzelver intrede in de residentie zal, naar men verneemt niet voor aanstaande maandag plaats hebben. Het verblijf in de residentie van Hunne Koninklijke Hoogheden zal slechts van korten duur zijn, daar Hoogstdezelven zich binnen kort naar Amsterdam zullen begeven, aldaar een paar weken vertoeven en vervolgens naar Brussel vertrekken. Zijne Excellentie de Algemeene Secretaris van Staat, de Ministers en andere Hooge Ambtenaren zijn reeds voor Zijne Majesteit in deze residentie geretourneerd. Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandsche Zaken welke sedert eenige dagen naar Brussel vertrokken was, wordt onmiddelijk van daar terug verwacht.

Een achtingwaardig Landbouwer van Dubbeldam, van hooge jaren, verhaalt als iets zeer opmerklijks van de aldaar voor de tweedemaal dit jaar teruggekomen Oijevaars, dat dezelve op eene plaats voor de tweede keer vijf eijeren en op eene andere zelfs reeds voor de tweede keer jongen gekregen hebben, hetgeen volgens het getuigenis van oude lieden in het algemeen een goed najaar belooft. In den Tielerwaard heeft men dezelfde bijzonderheid waargenomen. Bovengemelde Landbouwer had voorts van zijnen vader die 101 jaren oud geworden is, en dus van een ooggetuigen, dat in 1703 eveneens de oijevaars voor de tweede maal terug kwamen en dat toen het vee in het laatst van october op stal gezet, maar 14 dagen daarna, even na Allerheiligen, wederom in de weide gebragt werd, en dat toen het gras zoo sterk groeide, dat het vee, het niet ten goede konde eeten.

AMSTERDAM den 26 Augustus. De negende algemeene vergadering van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, had heden plaats in het Trippenhuis, onder het voorzitterschap van mr. David Jacobus van Lennep, president der tweede klasse, wordende het secretariaat waargenomen door den secretaris dier klasse, mr. Willem Bilderdijk: deze vergadering was bijzonder belangrijk, luisterrijk en aangenaam door de tegenwoordigheid der leden, in de zuidelijke Provincien wonende, als: uit de eerste klasse: de heeren Kluiskens, Senteler, Verbeek, Dekin, Parmentier. Tweede klasse: Ch: van Hulthem, J. [illegible] Verkruissen, Dewez, [illegible] [illegible] werden verwelkomd; hetwelk, bij monde van den heer Dewez, namens die heeren, met de zigtbaarste blijken van hartelijke broederlijke vereeniging werd beantwoord.

GRONINGEN, den 26 Augustus. Het roemwaardig voorbeeld der ingezetenen van het naburig Noorddijk, welke [zie Staats-Ct., van den 24 aug. ll., n°. 201] aangeboden hebben, een getal van 78 runderbeesten, voor de door de overstroomingen ongelukkig gewordene landlieden uit andere provincien, om niet te weiden, is reeds door de gemeente Haren (tellende 1018 zielen) gevolgd geworden; hebbende de landbruikeren aldaar op zich genomen, om het aanzienlijk getal van 97 runderbeesten *gratis* te weiden; die reeds gedeeltelijk aldaar zijn aangekomen. [illegible] de gouverneur [illegible] ve, deze zoo lofelijke handelwijze, als een navolgenswaardig voorbeeld aan burgemeesteren en schouten van al de gemeenten, in de provincie Groningen, aanbevolen; een maatregel, van welke men de heilrijkste gevolgen te gemoet ziet.

MINISTERIE VAN FINANCIEN.

RENTEBETALING DER NATIONALE SCHULD.

Van maandag den 9den tot en met vrijdag den 13den september aanstaande, zal, bij het grootboek der nationale schuld, te Amsterdam, worden gevaceerd tot afgifte der certificaten voor de renten over het half jaar, verschenen den 1 julij 1816, verschuldigd op de inschrijvingen, staande in het Grootboek der Nationale Werkelijk rentegevende schuld, op letter W.

's Gravenhage, den 27 Augustus 1816.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

MARKTPRIJZEN der Stad Breda,
Van den 26 Augustus 1816.

Het Veertel Tarwe	[illegible]		
——— Rogge	[illegible]		
——— Boekwijt	[illegible]		
——— Haver	3 : 13 :		
Het pond Boter	[illegible]		
De Zak Aardappelen	[illegible]		
Het pond Rundvleesch		4 :	8
——— Kalfschvleesch		5 :	—
——— Schapenvleesch		5 :	—
——— Versch Varkenvleesch		6 :	—
——— Gerookt idem		7 :	8
Het 1000 Eiken Telhout	3 :	— :	—
——— Doof Hout	2 :	2 :	—
De 1000 pond Hooi	— :	— :	—
——— Stro	— :	— :	—

ADVERTENTIEN.

** Bij W. VAN BERGEN & COMP., is thans voorhanden DE VIJFDE DRUK van de *Voortreffelijkheid van de Leer der Roomsch-Katholijke Kerk*, geschetst door J. G. LE SAGE TEN BROEK, *Notaris te Naaldwijk.*

Nog zijn bij hun eenige weinige exemplaren overig, van den TWEEDE DRUK van hetzelfde Werkje, GETOETST door J. J. SCHOLTEN, *President van het Provinciaal Kerk-bestuur van Noord-Braband en Predikant te Breda.* Dit Werkje behelst eene grondige wederlegging van dat van den Heer *le Sage ten Broek*; is in gelijk formaat gedrukt, en voorzien van Kerkelijke goedkeuring. à ƒ 1 : — : —.

Bovengemeld Werkje is mede te bekomen, te Amsterdam bij *Brave*, *Geysbeek en Comp.*, *Schalekamp en van de Grampel*, *Timmer*, *Wijnands*, enz.; te Dordt bij *Blussé en Zoon* en *J. de Vos en Comp.*; te Utrecht bij *J. van Terveen* en *Banningh*; te Leyden bij *de Wed. Cyfveer*, *van Thoir* en *J. J. Thyssens*; te 's Hage bij *de Groot*, *van Weelden en de Erve Thierry en Mensingh*; te Delft bij *P. de Groot*; te Haarlem bij *Loosjes* en *Haffen*; te Alkmaar bij *Harencarspel*; te Rotterdam bij *Thompson*, *Vis*, *van Baalen* en *van der Meer*; te 's Bosch bij *Lion en Zoon*; te Nijmegen bij *de Wed. Vieweg*; te Zwolle bij *Zeehuyzen*, en verder alomme.

Als mede van:

DE HERSCHAPENE GOUDEN EEUW DES CHRISTENDOMS, of de mogelijkheid van deszelver vernieuwing, aangewezen in een Christelijk Wijsgeerig Ontwerp ter algemeene verbetering des Menschdoms. Veel belovende is de Tijtel, doch niet minder belangrijk de inhoud van dit oorspronkelijk Werkje, 't welk, uit zucht tot het zien opdagen van de daarin bedoelde zegeningen, gesteld wordt op den geringen Prijs van 10 Stuivers.

De godsdienstige menschenvriend, die waarde hecht aan het daarstellen van eene algemeene broederlijke zamen[illegible] van vervolgzucht, bevordering van [illegible], beveiliging tegen [illegible] welke gezindheid hij ook [illegible] hebben, in deszelfs strekking genoegen vinden [illegible] ne tot het in werking brengen van [illegible] heilbevordering des gedrukten, thans [illegible] menschdoms behulpzaam zijn.

Dit voortrefelijk werkje is allezins merkwaardig en verdient vooral bij de uiteenloopende Godsdienstige begrippen gelezen te worden. Zie over hetzelve de uitmuntende en aanprijzende Recensie te vinden in de *Vaderlandsche Letteroefeningen* voor Mei 1816, No. 6.

** Bij W. VAN BERGEN & COMP., is van de pers gekomen en alomme in het Koningrijk der Nederlanden verzonden:

I. [illegible] Predikants-Dochter of Keus [illegible] van Engelsche en Hollandsche Zeden [illegible] oorspronkelijk Nederlandsche Roman. Eerste deel à ƒ [illegible] — door den schrijver van het zoo vrolijk als [illegible] geschreven werk genaamd Willem Thijs, [illegible] deel [illegible] en zal spoedig volgen [illegible]

II. Tafelkundige Bijdragen tot de [illegible] eenige meest Nederlandsche [illegible] door den Heere Mr. J. H. Hoeufft, [illegible] Koninklijk Nederlandsch Instituut.

Nog zijn [illegible] volgende werken, welke [illegible] [illegible] algemeen [illegible] mededeelen willen, [illegible] tot de [illegible] prijzen, [illegible]

[illegible] Verhandeling over de spelling [illegible]
——— Woordenboek [illegible]
——— Kort begrip der Nederl. Taal [illegible]
Dom. *Weiland*, Handwoordenboek [illegible]
——— Nederd. Spraakkunst [illegible]
——— Ned. Spraakkunst voor de scholen [illegible]
——— eerste beginselen der [illegible] 4.
——— Groot Woordenboek [illegible]

VERZAMELING VAN [illegible] STUKKEN, zoo in de Hollandsche als [illegible] taal, op de Veldslag van *Waterloo*, bekroond door de [illegible] Maatschappij van [illegible] [illegible]. Ook deze Zangstukken [illegible] uit die van Mevrouw [illegible] den Heere [illegible]

EXPOSITION PUBLIQUE de la Société Royale D'AGRICULTURE et de BOTANIQUE de la ville de Gand, les 30, 31 Juin, et 1 juillet 1816.

Te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP. Boekdrukkers en Boekverkopers.